

Välfärd handlar om skyddsnet

[singlepic id=126 w=605 h=404 float=left]

Maria Wallin talar på välfärdsmanifestationen den 21 september. Foto: Anders Löwdin

Jag heter Maria Wallin

**Jag är redaktör för tidskriften SocialPolitik
och projektledare för SocialAktion**

**Om en stund/ 13.30 i dag sänder radioteatern i Sv Radio P1 –
Utförsäkrad**

som bygger på 12 röster ur den här:

Onådiga luntan

Berättelser från DOM som ställts utanför

Det var såhär...

Vi har gett ut SocialPolitik i 20 år och jag kände att även om vi hela tiden har ett underifrånperspektiv, så handlar journalistiken ofta om enstaka drabbade, om en och en som får bli *exempel*...

Men genomgående är det *experter*, som talar OM DOM – med ord som "utanförskap"... dom "utsatta".

De *gynnade* – Eliten, Makten – gör sina sina tolkningar och analyser, om varför dom *missgynnade* envisas med att stå kvar där ute i sin utsatthet...

I SocialAktion ville vi försöka få fatt på människors *egna* berättelser om hur dom har det.

Så förra året öppnade vi på www.socialaktion.nu

Uppropet *Berätta hur du har det!*

Och mailen strömmade in från människor som slängts ut från det generella socialförsäkringssystemet, från sjukförsäkringen, A-kassan. Men också nekats försörjningsstöd/"socialbidrag" – samhällets sista skyddsnet.

Jag har varit journalist i över 30 år, men att läsa alla dessa människors och ställa samman alla dessa berättelser var det tyngsta uppdrag jag haft. Förfärande läsning om en maktlös misär – mitt ibland oss...

CITAT

"Jag är så rädd för framtiden", skriver en

En annan:

"Jag är beroende av min sambo."

"Jag lever på mina föräldrar."

"Vid ett tillfälle var jag tvingad att ta betalt för sex för att kunna lösa ut min hjärtmedicin."

Flera visar hur de nya reglerna inom socialförsäkringen producerar utanförskap:

"Jag hade ett bra jobb och ett gott liv..."

"Från välutbildad, hyfsat välbeställd medelklass, till fattiggjord, smärtplågad parasit utan framtidshopp och i total beroendeställning – på 5 år."

eller

"Vi har gått från att vara två heltidsarbetande lyckliga människor

till hårt skuldsatta, olyckliga, fattiga och sjuka."

och

"så här förloras ett fast jobb"

Folk misstros, mästras och moraliseras över:

"Jag har blivit behandlad som en brottsling. Trots att jag balanserat mellan liv och död, är jag enligt Försäkringskassan inte tillräckligt sjuk."

En annan fick höra:

"Du har ju sagt till mig att du har 50% chans att överleva."

Ska jag låta dig behålla din sjukpenning ska läkaren intyga att det är säkert att du ska dö."

Andra skriver:

"Jag är livrädd för försäkringskassan."

"Ja känner mig så kränkt. Jag har bett om hjälp när det har varit tufft, svårt när jag inte orkat... att inte ha blivit respekterad, lyssnad på."

Men även de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna, som de brukar heta, är kränkande, infantiliserande och leder ingenstans:

"Fas3 gör en sämre & mindre värd."

"Jag jobbar full tid – för halv lön."

"Arbetsförmedlingen skickade mig på en utredning som hette Trappan till arbete. Varje dag avslutades med att handledaren läste ur Nalle Phu."

Flera skriver om att inte kunna fungera som föräldrar:

Om hur det är när ens bar får nya skor av kyrkan, eller måste äta sig mätt i skolan.

"Mina barn har gett upp om mig. Jag träffar dom inte längre. Jag har ingen bostad, ingenstans att ta emot dem, inga pengar så att vi kan göra något tillsammans. För 3 600 kronor i månaden är det inte..."

Många analyserar vad det handlar om, vad de är utsatta för, men står helt maktlösa... medan deras liv faller i spillror:

"Det pågår en fruktansvärd förföljelse."

"Det är inflationsbekämpning och en lönedumpning på sikt som är avsikten med politiken."

"Jag är totalt rättslös och helt ensam."

"Självkänslan är ju inte på topp direkt. De som inte har familj... Ja, de tar nog livet av sig. Faktiskt."

Den sammantagna bilden är förfärande...

Läs själv...

Vi har tagit med Onådiga luntan hit till Sergels torg.

Den finns att ladda ner på socialaktion.nu

Och vi följer hela tiden upp – i varje nytt nummer av SocialPolitik.

OCH

Ett urval – 12 röster – går alltså som radioteater alldeles strax på P1 och ligger kvar på SRplay till slutet av oktober.

Ann Petréen och Lo Kauppi tolkar ett par av rösterna, den ende mannen är Lennart Jähkel. För övervägande delen i Onådiga luntan är kvinnor... Så ser det också ut.

Högst upp – bland de rikaste väger männen över...

Längst ner finns kvinnor, som sjukvården misslyckas med och Försäkringskassan misstror och stämplar ut.

Där finns de ensamstående mammorna.

I dag behöver 23% av alla ensamstående mammor be om försörjningsstöd / "socialhjälp"

Det är nästan var 4:e !!!

Utanför ställda är också ungdomar som inte får jobb och bostad, och invandrare – i hur många generationer då...?

Sverige är idag det land inom OECD där de socio-ekonomiska klyftorna och inkomstskillnaderna ökar mest.

Vi får gå tillbaka till 1981 för att hitta det år då Sverige var som mest jämställt.

Men det är 2007 som kurvan för ökande inkomstskillnader drar iväg *brant* uppåt...

Det är de rikaste 10% som blir allt rikare, får allt mer utdelning av den ekonomiska politiken, drar ifrån alltmer.

Här kallas skattemedel för AVDRAG.

De 80 % i mitten får också *avdrag* – jobbskatteavdrag, ROT o RUT... den stora medelklassen har också gynnats,

fått mer i plånboken, kunnat skämma bort sina barn, bygga om sina kök och resa på solsemester med familjen på vintern...

OCH

röstat fram politiker som fortsätter att gynna dem.

Men de sista 10 % har fått det SÄMRE. Här finns de som måste be om BIDRAG... Här finns de som missgynnas – som knuffas allt längre ut i periferin...

För några år sen publicerade vi i SocialPolitik Tapio Salonens rapport om "barnfattigdom". Om den blev det väsen...

Men det väsen som uppstod handlade inte om det faktum att barn i Sverige levde i familjer med konstanta ekonomiska problem. Nej, det blev väsen om vilket *begrepp* man skulle använda... både i medierna och i den politiska debatten.

Om det var rätt att använda sig av *relativ* fattigdom eller om det borde gälla *absolut* fattigdom.

Det blev inte väsen om det faktum att tusentals barn i detta land har tomma kylskåp hemma, inte får de glasögon de behöver och inte kan ägna sig åt idrott eller musik på sin fritid.

Professor Tapio Salonen visade hur redan det FÖRRA jobbskatteavdraget hade kunnat användas för att avskaffa den fattigdom som drabbar barnfamiljer.

I 282 av Sveriges 290 kommuner ökar barnfattigdomen – i alla kommuner utom 8 – ÅTTA!

248 000 barn lever i fattigdom enligt Rädda Barnen och Tapio Salonens beräkningar. Som om alla Umeås och Helsingborgs invånare tillsammans levde i armod.

Skulle vi reagera om alla Ume-bor gick i trasiga gympadojor mitt i vintern? Och hela Helsingborg fick stanna hemma från skolresan?

Höj barnbidraget! För alla

Höj skatten – för dom som tjänar mest.

Vi har viktiga saker som behöver åtgärdas.

I den mellansvenska stad jag kommer ifrån har barnen

lösbladssystem i skolan, man har inte råd med läroböcker, på vårdcentralerna saknas doktorer.

Och av Onådiga luntan har jag lärt mig att:

Vem som helst av oss kan gå över gatan o bli påkörd och livet förändras på ett ögonblick. Vem som helst av oss kan få ett cancerbesked på måndag.

Välfärd handlar om att skapa skyddsnät för de tillfällena i livet när vi inte förmår prestera maximalt – som när vi är och när vi får barn, när vi blir sjuka, förlorar jobb o födkrok, när vi blir gamla.

Vi måste värna ett social-försäkringssystem som innefattar oss alla – för att vi ska kunna leva ett liv i värdighet, oberoende av andras välgörenhet eller välvilja.

För att slippa "vi och dom" i livets nyckfulla lotteri.

Vi måste värna den generella välfärden medan tid är.

Där ALLA räknas in.

www.socialktion.nu

Tack ska ni ha!